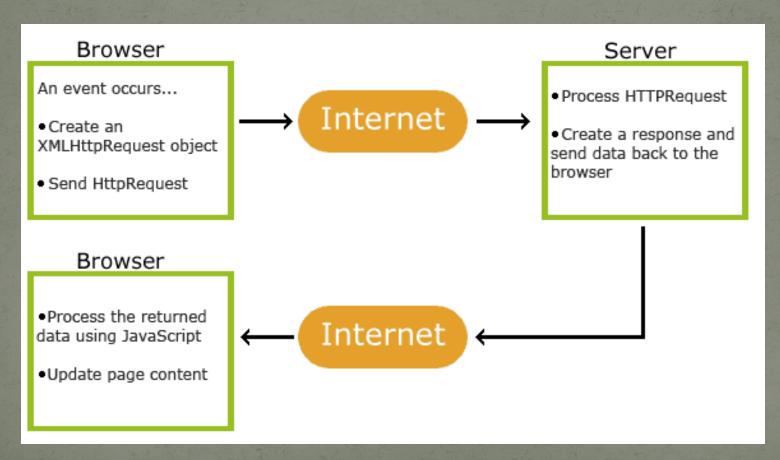
- AJAX predstavlja jednu od najvažnijih osobina koja je predstavljena u okviru browseru u poslednjoj deceniji
- AJAX Asynchronous JavaScript And XML
- Omogućava integraciju podataka sa servera u naše aplikacije bez potrebe za osvežavanjem stranice, čak i samo delova stranice.
- AJAX nije programski jezik već skup web tehnologija na klijent strani

- Koristi kombinaciju :
  - Ugradjenog XIVILHttpRequest objekta u browseru za dohvatanje podataka sa servera (>IE7, IE6 koristi ActiveX kontrolu)
    - JavaScript i HTML DOM za prikaz i korišćenje podataka
- Sa AJAX-om možemo da radimo i sa XML i sa JSON formatima podataka

Kako AJAX radi:

- Mi ćemo da koristimo jQuery funkciju za rad sa AJAX-om
- jQuery podržava rad sa XML, JSON i HTML
- jQuery vodi računa o verziji browsera i pozivu XMLHttpRequest objekta ili ActiveX kontrole
- Pogledajmo funkcije koje ćemo učiti :
  - 1.) \$(selektor).load() učitava HTML podatke sa servera
  - 2.) \$.get() i \$.post() dohvata podatke sa servera
  - 3.)\$.getJSON() vraća JSON format podataka (get/post)
  - 4.) \$.ajax() dohvata podatke sa servera ali možemo više parametara da podešavamo

- 1.Učitavanje HTML sadržaja sa servera load() funkcija
- jQuery za dohvatanje HTML podataka sa servera i dodavanje u DOM objekat koristi load() funkciju .
- <u>Sintaksa load funkcije</u>:

Samo prvi parametar je obavezan

```
$ (selector) .load(url, data, callback)
```

 Load funckija prima tri parametra , url-putanju, data-podatke koje šaljemo i callback funkciju – rezultat nakon slanja podataka (radimo samo sa prvim parametrom primer)

Primer:

```
$ (document).ready(function() {
    $('#HelpDugme').click(function() {
        $('#IspisiHelp').load('HelpDetalji.html');
    });
});
Load uvek vraća html
Poziv funkcije koja učitava
    HTML stranicu HelpDetalji
```

 U okviru load() funkcije možemo da koristimo i selektor (kao filter) da dohvatimo samo deo HTML stranice definisane selektorom.

Primer:

```
$ (document).ready(function() {
   $(`#HelpDugme').click(function() {
    $(`#IspisiHelp').load(`HelpDetalji.ht
    ml #Poglavlje1');
   });
});
```

PRIMER: jQuery-load.html

Učitavamo deo HTML stranice HelpDetalji i to samo deo stranice sa ID Poglavljei

ZADATAK:

Koristeći prethodni primer jQuery-load.html prikazati kursnu listu NBS na današnji dan .Koristiti sledeću adresu http://www.nbs.rs/kursnaListaModul/srednjiKurs.faces?lang=cir Dodati jedno dugme i nazvati ga Napomena sa id mojeDugme1 i na klik dugmeta prikazati deo stranice gore navedene i to samo klasu form_napomena

2. get() funkcija

- Za razliku od load funkcije koja vraća samo HTML tip sa get funkcijom možemo da vratimo JSON,XML,HTML,skript i string tipove podataka sa servera. Ona ustvari radi GET request ka serveru
- get() funkcija ima 4 parametra od kojih su prva tri ista kao i kod load funckije. 4 parametar je tip podatka koji se očekuje od servera.
- Sintaksa get funkcije :

\$.get(url,data,callback,datatype)

 get funkcija prima četiri parametra, url-putanju, data-podatke koje šaljemo serveru, callback – rezultat nakon slanja podataka (sadrži podatke, status i xhr – XMLHTTPRequest objekat) i tip podatka koji se očekuje od servera

Pogledajmo primer get funkcije koji dohvata podatke html stranice (slično kao kod load funkcije):

Koristimo prvi i treći parametar

PRIMER: jQuery-getKaoLoad.html

- Funkcija get() koristeći drugi parametar vrši slanje podataka serveru kao kod submit forme.
- Treći parametar tj. callback funkcija služi za prijem povratnih vrednosti od servera i ima tri parametra podatke, status i xhr objekat.
- Dobra praksa je da se koriste metode done() i fail() koje se aktiviraju ukoliko je status dobar tj. success odnosno ako ne status je error.

- pogledajmo primer get funkcije sa prosleđivanjem podataka serveru

PRIMER: jQuery-get.html

 Ukoliko želimo da koristimo get funkciju samo za dobijanje JSON podataka od servera možemo da koristimo funkciju getJSON() koja vraća upravo ovakve podatke.

- Sintaksa funkcije getJSON():

\$.getJSON(url,data,callback)

 Za razliku od get() funckije getJSON nema četvrti parametar to je jedina razlika

PRIMER 2 : jQuery-getJSON.html

3. post() funkcija

- Nedostaci GET request je keširanje podataka u browseru kao i količina podataka koje možemo da pošaljemo ka serveru.
- Ove nedostatke rešava POST request , koji ne kešira podatke u browser i omogućava slanje veće količine podataka kroz forme.
- Zato ćemo i koristiti jQuery funkciju post() koja upravo radi POST request ka serveru
- Sintaksa post() funkcije:
  - \$.post(url,data,callback,datatype)
- Broj, raspored i namena parametara je ista kao kod get() funkcije

3. post() funkcija (2)

Pogledajmo primer post() funkcije:

PRIMER: *jQuery-post.html*

4. ajax() funkcija

-U suštini load,get,getJSON i post funkcije su ustvari AJAX funkcije napisane da rade samo određen deo funkcionalnosti

-AJAX funkciju koristimo da bi obezbedili dodatnu kontrolu kada koristimo ajax pozive ka serveru

- Za razliku od od ostalih funkcija ima dodatne propertije koje možemo da koristimo prilikom poziva AJAX funkcije.

<u>Sintaksa AJAX funkcije:</u>

\$.ajax(url [,JSON properties]);

- JSON propertiji:

- contentType koji tip prosleđujemo serveru (boolean ili String)
   (default: 'application/x-www-form-urlencoded; charset=UTF-8'
   može biti multipart/form-data,ili text/plain
- data podaci koji će biti poslati serveru (objekat , String ili niz)
- dataType tip podatka koji očekujemo da se vrati od servera (xml,json,html) – (String)
- error ako se desi greška poziva se funckija koja razrešava grešku.
   Ova funckija prima 3 argumenta (jqXHR, status, error) . Status je
   String tipa i može da bude "timeout", "error", "abort" i
   "parsererror". (funckija)

Kada se desi HTTP greška error sadrži HTTP status "Not found" ili "Internal Server Error"

- JSON propertiji:

 - success – funckija koja će biti pozvana ako je zahtev bio uspešan. Prosleđuje tri argumenta (data,textStatus, jqXHR). data su podaci koje vrati server, status i jqXHR objekat

Primer (od v 3.0 success, error i complete funckije su izbačene):

```
JSON objekat – key:value

url:'../CustomerService.svc/InsertCustomer', REST API, web servis,

data: customer, Saljemo podatke serveru – objekat customer

dataType: 'json', Server vraća podatke u JSON formatu

success: function(data,status,xhr){ Kod servisa svc WFC ceo data se umota u d

alert("Unesi status:" + data.d.Status + '\n' + data.d.Message);
},

error: function(xhr,status,error){

alert('Error occured: '+status);

Ako server vrati error callback

ispisujemo grešku
```

Od verzije 1.5 uvodi se **promise interfejs** i dodaju se sve metode i propertiji. Ove metode uzimaju jedan ili više argumenata funkcije koje su pozvane nakon sto se \$.ajax() zahtev završi. Ovo omogućava dodelu više callbackova po jednom zahtevu.

Metode koje se koriste umesto success, error i complete su done, fail i always

```
Primer:
$.ajax({
    url:'../CustomerService.svc/InsertCustomer',
    data: customer,
    dataType: 'json'
}).done(function(cata, status, xhr) {
    alert("'Inesi status:" + data.d.Status + '\n' + data.d.Message);
}).fail(function(xhr, status, error){
        alert("error");
}).
```

- U sledećem primeru pozivamo WFC servis (.NET servis) i prosleđujemo mu objekat Customer i očekujemo potvrdu da je podatak iz forme uspešno unet

PRIMER: *jQuery-ajax.html*

- U sledećem primeru koristeći AJAX funckiju pozivamo API strukturu sa get tipom bez prosleđivanja podataka
- Pre toga prikažimo API servis sa podacima i izanalizirajmo ga :

https://api.meetup.com/2/cities

PRIMER 2 : *jQuery-ajax-api.html*

PRIMER ZA KRAJ ①: jQuery-ajax-puppies.html